

GAZETA OLSZTYŃSKA

„Gazeta Olsztyńska“ z dodatkami „Gość Niedz.“, „Życie Młodzieży“ i „Gospodarz“ wychodzi codziennie z wyjątk. świąt. Abonament miesięcz. 1,60 m., z odn. w dom 1,96 mk. Do Polski 5 zł. Wnosić należy na konto nasze do Banku Przemysłowców, Toruń.

Ojców mowy, ojców wiary
Brońmy zgodnie: młody stary!

Niech będzie podwalony
Jezus Chrystus!

Ogłoszenia przymuje się za opłatą 15 f. za 3-milim. wiersz sześciolamowy. Wiersz reklamowy 50 fen. Redakcja i administracja: Allenstein Ostrp., Mühlenstr. 2. Telefon nr. 531. Pocztowe konto czekowe: Königsberg 19 466. Rękopisów redakcja nie zwraca.

Rok XLI.

Olsztyn, na czwartek 21 lipca 1927 r.

Nr. 166

Zjazd delegatów mniejszości niemieckich Europy.

(C. P.) Termin III. Kongresu mniejszości narodowych zbliża się. Zaledwie pare tygodni dzieli nas od chwili, kiedy w Genewie po raz trzeci zjadą się przedstawiciele mniejszości narodowych z różnych państw Europy, aby wspólnie radzić nad swą dałą i niedołą.

Niewątpliwie wszyscy uczestnicy tego kongresu przygotowują się do niego. Tematów na kongresie — jak o tem już pisaliśmy — będzie bardzo wiele i bardzo różnorodnych. Wywołają one dużą dyskusję, a ktowie, czy nie wykażą dużych przeciwieństw, tkwiących w łonie kongresów genewskich.

Oczywiście mniejszości niemieckie rozpoczęły już daleko idące przygotowania do kongresu genewskiego. Widomym znakiem tych przygotowań było odbycie w pierwszej połowie lipca zjazdu przedstawicieli mniejszości niemieckich z całej Europy. Zjazd ten rozpoczęty w dniu 5 lipca, w Tallinie przeniesiony następnego dnia do Rygi skupił delegatów z Łotwy, Estonii, Litwy, Danji, Polski, Czechosłowacji i Węgier. Wskutek niemożności przybycia na zjazd przewodniczącą wydziału posła Brandscha z Rumunii do prezydium zjazdu weszli pp. poseł dr. Schiemann, dr. Hasselblatt (Łotwa i Estonia), a jako ich zastępcy pp. poseł Naumann (Polska) i senator Brunar (Czechosłowacja). W pierwszym dniu przewodniczył p. Hasselblatt.

W Tallinie wyłożone zostały dwa programowe przemówienia a mianowicie poseł pastor Schmidt-Wodder-Tondern z Danji mówił na temat: „Duchowe stosunki narodów między sobą“. Następny referat wygłosił dr. Schiemann poruszając powyżej przytoczony temat z państwowo-prawnego punktu widzenia. Posiedzenie w Tallinie poświęcone było omówieniu organizacyjnych i kulturalno-politycznych zagadnień mniejszości niemieckich.

Drugiej części obrad w Rydze przewodniczył dr. Schiemann. Po przywitaniach wygłoszono trzy referaty, traktujące o narodowo-politycznych problemach niemieckich mniejszości. Poseł Graebe z Polski mówił o pracy wydziału i biura niemieckich mniejszości. Po nim przemawiał dr. Bruns o stosunku niemieck. mniejszości do Ligi Narodów i do organizacji międzynarodowych. „Szczególne zainteresowanie“ wzbudził podobno wykład posła Ulitza z Polski (Górny Śląsk), który mówił o niemiecko-polskim konflikcie szkolnym. Następnie obradował wydział niemieckich mniejszości (t. zw. „Ausschuss der deutschen Minderheiten“). Wzięli w nim udział następujący pp.: dr. Schiemann (jako prezes), senator Naumann z Polski, senator Brunar z Czechosłowacji, Pastor Schmidt-Wodder z Danji, poseł Ulitz z Polski, i adwokat Baumguertel z Litwy. Wydział postanowił stworzyć nowe niemieckie wydawnictwo dotyczące problemu mniejszości narodowych w Europie p. t. „Nation und Staat“. Wydawcami pisma będą: Schiemann, Schmidt-Wodder, poseł prof. Bleyer (z Węgier), poseł Brandsch. Jako odpowiedzialny redaktor będzie figurować b. redaktor niemieckiego pisma w Libawie baron Uexkuell. W końcowej części zjazdu rozpatrywano referaty sytuacyjne o położeniu Niemców w poł. Tyrolu i na Litwie.

Jest rzeczą charakterystyczną, że przedstawiciele rządów estońskiego i łotewskiego bywali na posiedzeniach i że uczestniczyli w nich przedstawiciele placówek dyplomatycznych niemieckich w Tallinie i Rydze. Jak z powyżej przytoczonych wiadomości wynika mniejszości niemieckie w Europie związane są organizacyjnie w swój jakby związek, że odbywają stale zjazdy delegatów, i że właśnie takim zjazdem ostatnim, niewątpliwie przedgenewskim, był zjazd odbyty w Tallinie i Rydze. Tematy przytoczone były bardzo interesujące. Niestety nigdzie niemożliwym znaleźć obszerniejszych streszczeń wygłoszonych referatów. Natomiast w jednym z pism berlińskich znajduje się korespondencja z tego zjazdu, która wskazuje na to, co miało być podstawową myślą polityczną, panującą na bałtyckim zjeździe mniejszości niemieckich. Okazuje się z tej korespondencji, iż mniejszości niemieckie dawały wyraz swemu niezadowoleniu z Ligi Narodów która wciąż tak traktuje kwestję, jakby państwo i naród

były pojęciami równoznacznymi. Wobec tego byłoby może bardziej naturalne — czytamy w korespondencji — ażeby mniejszości narodowe wytworzyły z pośród siebie Ligę Narodów mniejszości narodowych (Voelkerbund der Minderheiten) jako przeciwstawienie Lidze Narodów państw i narodów większościowych (Voelkerbund der Staaten und Minderheitsvoelker). Jeżeli to dążenie jest w dalszym ciągu dążeniem podstawowym mniejszości niemieckich, trzeci kongres genewski będzie obfitował napewno w tematy interesujące.

Rozruchy w Wiedniu zlikwidowane.

Liczba ofiar walk wiedeńskich.

Berlin. Policja wiedeńska wydała we wtorek komunikat, z którego wynika, że ilość zabitych wynosi 77 osób. Do południa liczba ta wskutek śmierci kilku rannych wzrosła do 82.

Budapeszt. Pogrzeb ofiar zająć wiedeńskich odbył się dziś, w środę. Początkowo zamierzano pogrzebać ofiary zaburzeń w nocy celem uniknięcia ewentualnych starć, jednakże planu tego zaniechano. Ofiary wypadku przeniesiono na cmentarz przez meżów zaufania partji socjalistycznej, natomiast robotnicy utworzyli szpaler na ulicach.

Berlin. Z 252 aresztowanych osób większość oskarżonych jest o stawianie oporu władzom bezpieczeństwa. Wedle oświadczenia wyższych urzędników policyjnych, wśród aresztowanych znajduje się duża ilość komunistów, jak i socjalistów.

Socjaliści wiedeńscy tracą panowanie nad ulicą.

Z Wiednia donoszą, że na posiedzeniu zarządu związków zawodowych przedłożono wniosek o zakończenie strajku kolejowego. Koła poinformowane oczekują przyjęcia tego wniosku. Na zmianę stanowiska socjalistów wpłynąć miały wiadomości, nadchodzące z prowincji, które wskazują na zaostrezenie się sytuacji.

Korespondent biura Wolffa depeszuje: Dziś odbyło się wspólne posiedzenie zarządu austriackiej partji socjal-demokratycznej związków zawodowych. Wypowiedziano się za wnioskiem zarządu, żądający zakończenia strajku w dniu dzisiejszym. O północy ma zostać podjęty ruch kolejowy w ograniczonych rozmiarach.

W Moskwie zbierają składki dla Wiednia.

Warszawa. Z Moskwy donoszą o wielkich manifestacjach, zorganizowanych na rzecz rozruchów wiedeńskich. Na wiecach tych zainicjowano składki na rzecz komunistów wiedeńskich.

Wiedeń bez ksiąg gruntowych.

Berlin. Jak donoszą z Wiednia, pożar pałacu sprawiedliwości pociągnął za sobą zupełnie zniszczenie zbiorów ksiąg gruntowych dzielnic wiedeńskich I-X, obejmujących spis tabularny 25.000 parcel gruntowych.

Przegląd polityczny.

Polska.

Przyjazd weteranów armji polskiej z Ameryki do Katowic.

Katowice. Pat. Przybyła tu z Częstochowy wycieczka weteranów armji polskiej z Ameryki w liczbie około 200 osób z rodzinami. Na udekorowanym dworcu oczekiwali gości przedstawiciele władz, komitet przyjęcia, oraz delegacje organizacji. Prezes komitetu p. Gawrych przywitał przybyłych w ciepłych słowach. Imieniem wycieczki odpowiedział pułk. dr. Starzyński. Następnie udali się goście w pochodzie, w którym wzięły udział oddziały Powstańców, Hallerczyków i harcerzy przed pomnik Powstańca, gdzie złożyli wieniec. Orkiestra policyjna odegrała hymny państwowe: polski i amerykański, poczem w pochodzie odprawiono gości przed dworzec, gdzie odbyła się defilada. Goście zabawią w Katowicach przez jutro a w poniedziałek rano wyjadą do Krakowa.

Kulturalna praca polska na Pomorzu.

Berlin. „Taegliche Rundschau“, organ zbliżony do Stresemanna, wskazując pomyślny rozwój polskich placówek kulturalnych na Pomorzu, mianowicie uniwersytetu ludowego w Zagórze i instytutu bałtyckiego w Toruniu, żali się, że Niemcy nie zdołały dotąd zrozumieć doniosłości propagandy kulturalnej, która zwłaszcza na kresach ma doniosłe znaczenie. Autor domaga się, aby rząd niemiecki poszedł za przykładem polskim i rozpoczął podobną akcję na Pomorzu.

A jednak bez Polski ciężko im żyć.

Kowno (AW.) Prasa litewska wyraża żywe niezadowolenie z powodu zmniejszenia się tranzytu z Niemiec do Moskwy przez Litwę. Prasa podkreśla, iż jednocześnie zwiększył się tranzyt przez Polskę. Zjawisko to zdaniem dzienników litewskich przynosi korzyść prostszym formalnościom wizowo-celnym oraz szybszej, dogodniejszej jazdy przez Polskę. Prasa litewska domaga się od rządu uproszczenia formalności i ułatwienia transportu przez Dźwińsk i Abele.

Sahm na polowaniu w Wielkopolsce.

W niedzielę 17 b. m. wieczorem przejeżdżał pociągiem pociągami przez Bydgoszcz do Poznania, prezydent senatu gdańskiego Sahm, który został zaproszony na polowanie przez pewnego Niemca, właściciela majątności ziemskiej około Poznania.

Pan Sahm otrzymał podobno także zaproszenie od jednego z Polaków, obywatela ziemskiego w Wielkopolsce.

Pobyt Sahma na gościnniej ziemi polskiej potrwa kilka dni.

Pożyczka 54 milionów dolarów dla Polski.

Berlin. W związku z doniesieniem z Londynu o pożyczce dla Polski w wysokości 54 milionów dolarów z których 24 mają być subskrybowane w Europie, a reszta w Stanach Zjednoczonych. Biuro Wolffa donosi, że rokowania pożyczkowe zostały definitywnie zakończone. Termin realizacji pożyczki zależy od sytuacji na rynku amerykańskim, przyczem moment subskrypcji mają określić bankierzy amerykańscy.

Choroba ministra Zaleskiego.

Minister spraw zagranicznych p. Zaleski w dalszym ciągu z powodu choroby nie opuszcza swego prywatnego mieszkania. W stanie jego zdrowia nastąpiło pewne pogorszenie, które nie pozwoli mu na zajmowanie się sprawami ministerjum jeszcze przez pewien dłuższy okres czasu.

W kierownictwie ministerjum spraw zagranicznych, zastępując p. Zaleskiego, poseł polski w Rzymie, p. Roman Knoll.

Niemcy.

Dr. Schacht o konferencji finansowej w Nowym Jorku.

Berlin. Biuro Wolffa donosi z Nowego Jorku: Prezydent Banku Rzeszy dr. Schacht opuścił Nowy Jork. Przed wyjazdem udzielił przedstawicielowi prasy niemieckiej wywiadu na temat wyników konferencji kierowników wielkich banków emisyjnych.

Dr. Schacht zaznaczył, że konferencja odbyć się miała pierwotnie w Europie, jednak ze względu na osobę gubernatora Stronga w ostatniej chwili przeniesiona została do Nowego Jorku.

Tegoroczne narady konferencji wyróżniały się szczególnie przyjaznym tonem, dzięki udziałowi wicegubernatora banku francuskiego p. Rista. Prezydent Schacht zaprzeczył wiadomości, jakoby obrady konferencji odnosiły się miały do kwestji politycznych, zwłaszcza do sprawy stabilizacji waluty francuskiej i niemieckich odszkodowań wojennych. Głównym tematem konferencji — według oświadczenia dr. Schachta — była sprawa światowego obiegu złota. Zastanawiamy się nad sposobami sprówdzenia tego obiegu do najkonieczniejszych rozmiarów, a równocześnie nad uproszczeniem i potaniem obrotów złotych. Pozatem rozważano wyczerpująco kwestję siły kupcejskiej złota, oraz dyskonta.

niu, uzasadniając swe stanowisko, wywodami pozorowymi, jak brakiem mieszkań oraz ulokowaniem wydalonych nauczycieli itd. Rodzicom katolickim w Zakrzewie zakomunikowała, że zamierza mu przydzielić inne odpowiednie stanowisko nauczycielskie przy katolickiej szkole. Już w roku 1921, przyrzekła piśmiennie gminie w Zakrzewie, że nauczyciela Kowalkowskiego przeniesie w możliwie krótkim czasie. Fakt, że nauczyciel Kowalkowski jeszcze dziś — w sześć lat po przrzeczeniu — z wiedzą i wolą reencji w Pile nadal urzęduje przy katolickiej szkole w Zakrzewie dowodzi, że reencja w Pile nie zamierza przenieść w rzeczywistości nauczyciela Kowalkowskiego z szkoły katolickiej w Zakrzewie. Oświadczeniem, iż przy okazji przydzielili go do innej szkoły katolickiej, reencja udowodniła, że brak jej wszelakiego poczucia pedagogicznego i jakiegokolwiek uwzględnienia dla uczucia innowierców. Reencja w Pile postępowaniem swem sprzeciwia się artykułom 148 i następnym konstytucji Rzeszy, na mocy których uwzględnić należy uczucia osób innej wiary w szkole i w nauce. Jest więc niedopuszczalnym, ażeby nauczyciel Kowalkowski nadal udzielał nauki przy szkole katolickiej.

Czy rząd jest gotów nauczyciela Kowalkowskiego natychmiast nie tylko z szkoły w Zakrzewie przenieść, lecz w ogóle nie powierzyć mu więcej nauki przy szkole katolickiej?

Berlin, dnia I. VII. 1927 r.

(—) Jan Baczewski.

Do Pana Marszałka sejmu pruskiego
w Berlinie.

Z innych części Prus Wschodnich.

— r. Królewiec. Dowiadujemy się z „Germanji“ że w miejscowości kuracyjej Neuhäuser w Prusach Wschodnich odbyć się ma w czasie od 3 do 10 sierpnia zjazd polskiej i niemieckiej młodzieży. Program zjazdu: wykłady, wspólne wycieczki i konferencje.

Z dalszych stron.

— Herne. Z podróży piwnej na drodze do domu znajdował się pewien mężczyzna z Holthausen, którego napadli nieznajomi mężczyźni, obrabowując go z pieniędzy, których przy sobie miał 65 mk. Również odebrano mu marynarkę, tak, że do domu iść musiał bez niej.

— r. Berlin. Okropne krzyki rozległy się wczoraj nagle z okna „Kaufhaus des Westens“. Zjawiła się nagle w oknie elegancko ubrana dama i wyskoczyła z okna w 3 piętrze na ulicę. Po krótkiej chwili wyskoczyła z okna druga starsza kobieta. Policja stwierdziła, że chodzi tu o 21-letnią Edytę Otto i jej matkę. Matka już zmarła skutkiem ran odniesionych. Córka żyje.

Rozmaitości.

Co każdy Polak o wielkości Polski wiedzieć powinien?

- 1) Powierzchnia Państwa Polskiego wynosi 386 300 km. kwadr.
- 2) Polska, co do swej powierzchni, zajmuje w Europie siódme miejsce. Większe są od niej Rosja, Francja, Hiszpania, Niemcy, Szwecja i Finlandja, mniejszych zaś państw europejskich jest 27. Nawet W. Brytania i Włochy (oczywiście bez kolonij) są mniejsze co do obszaru, niż Polska.
- 3) Ostatni spis ludności, dokonany we wrześniu 1921 roku wykazał na terytorjum Polski przeszło 27 milionów mieszkańców.
- 4) Polska zajmuje co do ludności szóste miejsce w rzędzie państw europejskich, a dwunaste wśród państw świata (z kolonjami). Bliska nam Francja, zajmująca tak wybitne stanowisko, przewyższa

Poszukuje się
ORGANISTY
Mieszkanie wolne. Zgłoszenia skierować się uprasza do „Gazety“.

Kowal maszynista

doskonale obeznany z kuciem koni itp. oraz z siłą elektryczną potrzebny z własnymi narzędziami od 1-go października. Adres: Hohendorf bei Stuhm.

Samotny wdowiec, kapitalista, katolik, poszukuje znajomości starszej panny lub wdowy do lat 59

w celu ożenku.

Zgłoszenia pod nr. 265 do ekspedycji „Gaz. Olszt.“

Wagon nowych młóckarn

szerokich „Sur“ fabrykatu August Gruse w Pile i innych fabrykatów od 330 mk. począwszy poleca w wielkim wyborze L. Kunath, Olsztyn.

Z powodu otwarcia nowego przedsiębiorstwa mam zamiar sprzedać lub wydzierżawić mój w większej wiosce kościelnej powiatu sztumskiego położony

Skład towarów żywnościowych i mieszanych

Interes jest z dawna zaprowadzony i wyżywi właściciela. Oferty upraszam nadesłać pod lit. Sz. T. do eksped. Gazety.

Jeżeli chcesz.

znajdziesz zawsze pieniądze na przedpłatę za „Gazetę Olsztyńską“. Musisz mieć pokarm dla ciała i pokarm dla ducha. Chleb jest niezbędnym dla ciała, a gazeta jest niezbędnym pokarmem dla ducha. Zapisz więc „Gazetę“ na sierpień.

Polskę o 12 milionów mieszkańców, a Włochy mają tylko 9 milionów więcej.

5) Na 1 km. przypada w Polsce 70 mieszkańców, czyli co do gęstości zaludnienia Polska zajmuje 10 miejsce w Europie. Wyrzedzają ją Belgja 253 mieszkańców na 1 km., Holandia 203, Niemcy 145, Brytania 144, Włochy 125, Czechosłowacja 96, Szwajcaria 94, Danja 76, Francja 71. Reszta państw wykazuje znacznie mniejszą gęstość: Rumunja 55, Litwa 48, Jugosławja 47, Łotwa 28, Rosja 18. Na obszarach Polski może się swobodnie trzy razy więcej ludności pomieścić, niż jej obecnie jest.

Znaczką pocztową z wizerunkiem św. Pawła.

Na Malcie wypuszczono nowe znaczkę pocztową wartości szylinga z wizerunkiem św. Pawła. Wizerunek przedstawia pomnik Apostoła narodów na wyspie Samum, wzniesiony w tym miejscu, gdzie rozbił się okręt, który wioził Świętego do Rzymu. Za pomnikiem umieszczono żmiję, która po wylądowaniu Apostoła uczepiła się Jego ręki i którą on strząsnął do ognia.

Ludzie o wybitnej pamięci.

Pamięć ludzka przez ćwiczenie staje się nader rozległą. Profesor botaniki Gray mógł wyliczyć odrazu nazwy 25 000 roślin; prof. zoologii Teodor Gill powtarzał bez zająknięcia nazwy 20 000 ryb. Tysiące braminów wypowiada płynnie 10 000 wierszy Rig-Wedy, świętej księgi, napisanej przed 5000 lat. Bardzo wielu wyznawców Mahometa umie na pamięć Koran, uczeni zaś Chińczycy mają wszystkie dzieła klasyczne w głowie. Wodzowie dzikich plemion Polinezji znają na palcach genealogię swego rodu i mogą wyliczyć tysiące nazwisk. Muzycy potrafia grać setki utworów bez nut, a Buelow dyrygował na pamięć wszystkimi symfonjami Beethovena. Pamięć dwuletniego dziecka, normalnie rozwiniętego, obejmuje już 500 wyrazów, słownik jego ojca składa się z 20 000 wyrazów.

Król złodziei dostał się do klatki.

Od kilku lat grasował bezkarnie w stolicach Europy oraz w czasie targów, jak np. w Lipsku, Niżnym Nowogrodzie, Brukseli, Paryżu itd. nieuchwytny złodziej, mistrz, nazywany królem złodziei w kiesionkowych, który z nadszwyczymym sprytem okradał swe ofiary i zniknął jak kamfora, zacierając po sobie ślady.

Złodziej występował pod nazwiskiem Orleant, właściwie zaś jego nazwisko brzmi Samuel Libeskind, co oczywiście dowodzi, że jest synem Izraela, czującym — jak wielu jego współwyznawców — wstręt do pracy. Libeskind przyjechał w r. ub. do Berlina na gościnne występy i tam aresztowała go policja pod zarzutem jakiejś kradzieży, a ponieważ nie można mu było nic udowodnić, przeto odzyskał wolność i natychmiast opuścił państwo niemieckie. Operował on w Berlinie głównie w lokalu „Cafe Opera“, gdzie schodzili się jego „podwładni“. Przed kilku tygodniami policja berlińska otrzymała szereg doniesień od osób, poszkodowanych przez rzeźmieszka, przyczem ślady wskazywały, że znajduje się on w Paryżu. Wobec tego udał się do Paryża szef policji kryminalnej z Lipska i z szefem policji paryskiej przeszukano przez szereg nocy wszystkie szpelniki, aż wreszcie w jednej z nich znaleziono złodzieja. W chwili, gdy Libeskind wychodził z pewnej restauracji przy rue de Rivoli, o

godz. 1 w nocy wpadł w ręce policji, której stawiał czynny opór, lecz został obezwładniony. Przed kilkunastu dniami Liebeskind został wydany przez władze francuskie władzom niemieckim i znajduje się już w więzieniu w Lipsku.

Przyjaciele jego „po fachu“ zebrał natychmiast 80 000 franków na obronę w procesie, który ma się odbyć niebawem w Lipsku.

Odpowiedzi od redakcji.

Pan E. B. w O. Prosimy uprz. o rekopis polski i niemiecki. Wysyłamy Gazetę. Oby Bóg użył zdrowia i sił do dalszej zbożnej pracy.

Ruch towarzystw.

Trzciano. Z powodu bardzo złego powietrza nie mogła się odbyć lekcja śpiewu, ogłoszona na dzień 15. 7. Odbędzie się jednakowoż ta lekcja nieodwołalnie w dniu 22. 7. rb. o godz. 8-mej w zwykłym lokalu. Omawiane będą sprawy wymienione w ostatnim ogłoszeniu i honorowym obowiązkiem każdego członka jest przybycie na lekcję. Dyrygent na pewno przybędzie. Zwołujący.

Sztum. Kółko rolnicze na Sztum i okolice urządza w niedzielę 24 b. m. wycieczkę łatową do lasu pod Białą Górę. Powózki spotykają koło zabudowania p. Osinińskiego punktualnie o 3-ciej po obiedzie. Na drodze powrotnej zatrzymają się w lasku p. Osinińskiego dla miłej pogawłódki. O liczny udział członków z rodzinami prosi Zarząd.

Zarty i dowcipy.

Zdarzenie prawdziwe.

Ksiądz poucza dzieci, co to jest bojaźń Boża. Namęczywszy się z jakie dwie godzin. nabył nareszcie pewności, że dzieci go zrozumiały. Na następnej lekcji, pewien swego, pyta się chłopców:

— Co to jest bojaźń Boża?

Ogólne milczenie. Ksiądz wyrwa chłopca:

— No, Walek, co to jest bojaźń Boża?

Chłopiec milczy, jak mur.

— No powiedz mi — odzywa się ksiądz zrozpaczony — kogo masz się bać?

— Zandara i byka! — odpowiada pojętny Walek.

Handel i przemysł.

Królewiecka Giełda zbożowa z dnia 19 lipca.

Zwieziono wagonów: 2 krajowych: 2 rzepaku, 0 zagr.

Urzędowo:

Nieurzędowo: żyto 13,15—13,20 pszenica 14,00 do 14,50 owies 12,00—12,25 jęczmień 12,25—12,75 jęczmień zimowy świeży 9,50—10,00

Tendencja: słaba.

Redaktor: Kazimierz Jaroszyk z Olsztyna.
Wydawczyni: Joanna Pienięzna z Olsztyna.

Na Pomorzu (Polska)

Sprzedam zaraz moje gospodarstwo, ca 130 morg pszennej-buraczanej ziemi w Bałźnie. Potrzebna większa wpłata. Zgłoszenia przyjmuję

Relbiecki

Bobowo-Rusek, poczta i stacja kol. Bobowo koło Staregotargu.

O naśladowaniu Jezusa Chrystusa

Tomasza a Kempisa.

Książka wielkości 23x30 cm. w ładnej oprawie, brzeg czerwonony, 432 stron z

wielu ilustracjami

według oryginału przejrzał i poprawił

Ks. Dr. A. Galant

Cena 8 mk., porto i opakowanie 1 mk.

W formie książki do nabożeństwa z rozmyślaniami i dodatkiem najpotrzebniejszego nabożeństwa 2,50 mk., z przesyłką 3 mk.

Do nabycia

w księgarni „Gazety Olsztyńskiej“

Zeitungs- Bestellungen- Formular

Ich bestelle hiermit für den Monat AUGUST

die polnische Zeitung

„Gazeta Olsztyńska“

aus Allenstein und zahle 1.60 Goldmark sowie 36 Pf. Bestellgeld.

Imię i nazwisko:

(Vor- und Zuname)

Miejscowość:

(Wohnort)

Oblige 1.96 Mark erhalten zu haben, bescheinigt

Postamt.